

مفاهیم و نظریه‌های پرستاری

مطابق با سرفصل شورای عالی برنامه‌ریزی
جهت استفاده‌ی دانشجویان
کارشناسی ارشد پرستاری

— تألیف —

ثریا قدکپور و دکتر لادن زرسناس

— با همکاری —

دکتر زهرا ملازم، فرحناز رئیس کریمیان، زهرا یزدان‌پناهی، میترا ادراکی

اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شیراز

سرشناسه	: قدکیور، ثریا، ۱۳۳۱-
عنوان و نام پدیدآورنده	: مفاهیم و نظریه‌های پرستاری ... / تألیف ثریا قدکیور و لادن زرشناس، با همکاری زهرا ملازم ... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: جامعه‌نگر، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: چهارده، ۱۳۰ ص.: مصور، جدول.
شابک	: ۱۴۹۰۰۰ ریال: 3-496-101-600-978
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیا
یادداشت	: با همکاری زهرا ملازم، فرحناز رئیس کریمیان، زهرا یزدان‌پناهی، میترا ادراکی.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: پرستاری
موضوع	: پرستاری - الگوها
شناسه‌ی افزوده	: زرشناس، لادن، ۱۳۵۷-
شناسه افزوده	: ملازم، زهرا، ۱۳۴۷-
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۵ م ۷ ق ۴ / RT4۱
رده‌بندی دیویی	: ۶۱۰/۷۳
شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی	: ۴۲۰۳۴۰۶

این اثر، مشمول قانن حمایت از مؤلفان و مصنفان می‌باشد. هیچ بخشی از کتاب به هیچ شکلی اعم از فتوکپی یا بازنویسی مطالب در هرگونه رسانه‌ی من جمله کتاب، لوح فشرده و مجلات، بدون اجازه‌ی کتبی ناشر قابل استفاده نیست و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

مفاهیم و نظریه‌های پرستاری

تألیف ثریا قدکیور و دکتر لادن زرشناس
با همکاری دکتر زهرا ملازم، فرحناز رئیس کریمیان، زهرا یزدان‌پناهی، میترا ادراکی
ناشر جامعه‌نگر
نوبت و سال چاپ اول / ۱۳۹۵؛ شمارگان ۵۰ نسخه
صفحه‌آرایی آرساکو؛ طراحی جلد مهدی انوشیروانی
به‌ها ۱۴۹۰۰۰ ریال
شابک ۳-۴۹۶-۱۰۱-۶۰۰-۹۷۸

نشر جامعه‌نگر

■ ناشر ساینسته تقدیر (۱۳۹۴)	■ ناشر برگزیده تازه‌سلالت (سال ۱۳۹۳)
■ ناشر برگزیده حوزه جوانان (سال ۱۳۹۳)	■ ناشر برگزیده کشور سال (سال ۱۳۹۳)
■ ناشر برتر دانشگاهی (سال ۱۳۹۱)	■ ناشر برگزیده کتاب سال دانشجویان (سال ۱۳۹۳)

دفتر مرکزی نشر جامعه‌نگر

تهران: خ انقلاب - مقابل درب اصلی دانشگاه تهران - خ فخر رازی - خ نظری - شماره ۸۴. تلفن: ۶۶۴۹۳۷۱۶ - ۶۶۴۹۴۱۸۷

فروش اینترنتی: [www. Jameenegar.com](http://www.Jameenegar.com)

کتاب‌فروشی‌های معتبر پزشکی سراسر کشور

اهواز: رشد - شرق • اردبیل: خدام • ارومیه: شاهد ایثارگران • اصفهان: کیا - پارسا - رازی • بابل: علی‌زاده • بجنورد: آرسطو • بروجرد: ولایت • بوشهر: کتاب‌فروشی عمادی • تالش: جامعه‌نگر • تبریز: شیرنگ • تکاب: میرچی • چهرم: کلیه کتاب • خرم‌آباد: نشر قلم • رشت: دانشگاه آزاد پل طالشان - ارجمند - مژده • ساری: هدف - دانشجو - امیرکبیر • سمنان: نسیم - اسحاق ۲ • شیراز: مرکز کتاب دانشگاه علوم پزشکی شیراز - جمالی • قم: قاضل • قزوین: حکیم • کرمان: پایپروس • کرمانشاه: دانشمند • گرگان: جلالی • گناباد: کتابستان • لاهیجان: مرکز کتاب دانشگاهی • مشهد: مجد دانش - نمایشگاه علوم پزشکی جهاد دانشگاهی • همدان: روزاندیش - دانشجو • یزد: خانه‌نخانی

فهرست مطالب

۱	فصل ۱ / فرآیند پرستاری
۲	مراحل فرایند پرستاری
۲	مرحله اول: بررسی و شناخت
۸	مرحله دوم: برنامه ریزی
۹	مرحله سوم: اجرا
۹	مرحله چهارم: ارزیابی
۱۱	فصل ۲ / نیازهای اساسی بشر
۱۱	نظریه‌ی نیازهای اساسی بشر
۱۳	نظریه‌ی عمومی سیستم‌ها
۱۵	فصل ۳ / نظریه پردازی و تکوین گویای پنداشتی
۱۵	الگوی اورم
۱۶	چهارچوب مراقبت از خود
۱۷	چهارچوب کمبود و یا نارسایی مراقبت از خود
۱۸	چهارچوب سیستم‌های پرستاری
۱۸	الگوی کالیستا روی
۱۸	اجزای مدل تطبیقی روی
۲۲	۲- هدف از پرستاری
۲۲	۳- فعالیت‌های پرستاری
۲۳	۴- سلامت
۲۳	۵- محیط
۲۳	فرآیند پرستاری
۲۴	کار روی و مشخصات یک نظریه
۲۵	خلاصه
۲۶	الگوی دورتی. ای. جانسون
۲۷	تعریف پرستاری
۲۷	فرضیه‌های مدل سیستم رفتاری جانسون
۲۹	شرح مدل سیستم رفتاری جانسون
۳۱	چهار مفهوم اساسی در مدل جانسون
۳۱	سیستم رفتاری جانسون و فرآیند پرستاری
۳۴	مدل جانسون و مشخصات یک نظریه
۳۵	خلاصه

۳۷	فصل ۴/ تنیدگی و سازش
۴۰	منابع فشار روحی
۴۱	علائم فشار روحی
۴۲	اثرات استرس در فرد
۴۲	سیر و پیش‌آگهی فشار روحی
۴۲	تشخیص
۴۲	درمان
۴۲	روش‌هایی برای کاهش فشار روحی
۴۲	۱- تمرکز خارجی
۴۳	۲- تمرکز داخلی
۴۳	۳- روش تنوع
۴۵	فصل ۵/ ریتم‌های بیولوژیکی
۴۵	ساعت بیولوژیکی
۴۶	انواع ریتم‌ها
۴۹	تنظیم ریتم‌ها
۴۹	کاربرد کلینیکی ریتم‌های بیولوژیکی
۵۱	فصل ۶/ ادراکات و تحرکات حسی
۵۱	فرآیند ادراک حسی
۵۱	محرومیت حسی
۵۲	ارگان‌های حسی و انواع حواس
۵۲	عملکرد حسی در طی حیات
۵۳	درک حسی
۵۴	عوامل مؤثر بر عملکرد حسی
۵۴	نقایص حسی
۵۵	اثرات محرومیت حسی
۵۶	محدودیت محیط درمانی
۵۶	محدودیت ادراکی و حسی بر رشد و تکامل کودک
۵۶	عوامل فردی مؤثر بر مقاومت در مقابل محرومیت حسی
۵۶	محرومیت از ادراکات حسی در مراکز درمانی
۵۹	فصل ۷/ درد
۵۹	مراحل تجربه درد
۶۰	انواع درد
۶۰	درد حاد و بدنی
۶۰	درد مزمن
۶۰	درد احشایی
۶۰	درد سطحی و عمیق

۶۰	نظریه‌های درد.....
۶۰	نظریه‌ی اختصاصی درد.....
۶۱	نظریه‌ی کنترل دروازه درد.....
۶۱	نظریات کنونی در مورد فیزیولوژی درد.....
۶۲	عوامل مؤثر بر درد.....
۶۳	راهنمای بررسی و شناخت درد.....
۶۳	رفتارهای نشان‌دهنده درد در کودکان.....
۶۵	فصل ۸ / لمس درمانی.....
۶۵	فرایند تکامل حس لامسه.....
۶۶	عوامل مؤثر بر احساس لمس.....
۶۷	لمس درمانی.....
۶۷	روش انجام لمس درمانی.....
۶۸	مراحل لمس درمانی.....
۶۹	لمس درمانی در انواع دردها.....
۶۹	۱- درد حاد.....
۶۹	۲- درد مزمن غیربدخیم.....
۷۰	۳- درد مزمن بدخیم.....
۷۰	لمس درمانی در مراقبت از نوزادان.....
۷۰	لمس درمانی در نوزادان نارس.....
۷۰	لمس درمانی در پرستاری.....
۷۳	فصل ۹ / تصویر ذهنی از جسم خویشتن.....
۷۶	مکانیزم موفقیت را در خود پیدا کنیم.....
۷۷	عقده‌ی حقارت را درمان کنیم.....
۷۷	ناکامی‌ها و تجارب ناخوشایند گذشته را فراموش کرده، به آینده بیاوریم.....
۷۸	جراحات احساس را التیام بخشیم.....
۷۸	حقیقت خود را بشناسیم.....
۷۹	فرایند پرستاری.....
۸۱	فصل ۱۰ / خواب.....
۸۱	تئوری‌های خواب.....
۸۲	تئوری هومورال.....
۸۲	تئوری واسطه‌های شیمیایی.....
۸۳	ریتم‌های ادواری.....
۸۳	انواع خواب.....
۸۳	الگوهای خواب طبیعی.....
۸۳	خواب NREM.....
۸۵	خواب REM یا خواب متناقض.....

۸۶	عوامل مؤثر بر خواب
۸۶	عوامل مربوط به تکامل
۸۶	استرس
۸۶	انگیزه
۸۶	فرهنگ
۸۷	سبک زندگی و عادات
۸۷	عادات غذایی
۸۷	مصرف الکل
۸۷	نوشیدنی حاوی کافئین
۸۷	سیگار
۸۷	عوامل محیطی
۸۸	بیماری
۸۸	داروها
۸۸	خواب در کودکان
۸۸	خواب در بزرگسالان
۸۸	اثرات محرومیت کامل از خواب
۸۸	اختلالات شایع خواب
۸۹	کابوس و وحشت شبانه
۸۹	نارکولپسی
۸۹	کاتاپلکسی
۸۹	پاراسومنیا
۹۰	خوابگردی در خواب
۹۰	حرف زدن در خواب
۹۰	پر خوابی
۹۰	خواب ناگهانی
۹۰	فلج خواب
۹۰	وقفه تنفسی در خواب
۹۰	سندرم پاهای بیقرار
۹۱	بی خوابی
۹۱	پیشگیری از بی خوابی
۹۲	ملاحظات پرستاری
۹۳	کاربرد داروهای خواب آور
۹۵	فصل ۱۱ / محدودهی قلمرو انسانی
۹۵	مشخصات قلمرو
۹۵	رفتار قلمروگرایی
۹۶	انواع قلمرو
۹۷	انواع مرزها

۹۸	انواع مرزها در انسان
۹۸	قلمرو بیمارستانی
۱۰۱	فصل ۱۲ / سالمندی
۱۰۱	نظریه‌های سالمندی
۱۰۲	انواع پیری
۱۰۲	پیری روانی و اجتماعی
۱۰۲	عوامل موثر بر تغییرات سالمندی
۱۰۳	تغییرات سیستم‌های مختلف بدن در سالمندی
۱۰۳	سیستم مغز و اعصاب
۱۰۳	سیستم گوارشی
۱۰۳	سیستم قلب و عروق
۱۰۴	سیستم تنفسی
۱۰۴	سیستم ادراری تناسلی
۱۰۴	سیستم حرکتی (سیستم اسکلتی عضلانی)
۱۰۴	روانشناسی پیری
۱۰۵	خدمات ویژه سالمندان
۱۰۵	اختلالات خواب
۱۰۷	فصل ۱۳ / مرگ
۱۰۷	مرگ چیست؟
۱۰۷	تعاریف مرگ
۱۰۸	مراحل مواجهه با مرگ
۱۰۸	مرحله اول: شوک و انکار
۱۰۸	مرحله دوم: خشم
۱۰۸	مرحله سوم: چانه زدن و معامله کردن
۱۰۸	مرحله چهارم: افسردگی
۱۰۹	مرحله پنجم: پذیرش
۱۰۹	مرگ از دیدگاه کودکان
۱۰۹	سوگ، سوگواری و داغیدگی
۱۰۹	خصوصیات سوگ طبیعی
۱۱۰	واکنش‌های سوگ
۱۱۱	طول مدت سوگ
۱۱۱	داغیدگی در کودک
۱۱۱	سوگ تأخیری، مهار شده یا انکار شده
۱۱۲	مدارا با سوگ و جنبه‌های درمانی
۱۱۲	سوگ والدین در مرگ فرزندان یا نقص‌های جسمی آنان
۱۱۲	مراقبت از بیماران رو به مرگ
۱۱۳	بیماری و مرگ متعاقب داغیدگی

۱۱۳	مراقبت از بیمار در حال مرگ
۱۱۳	علائم مرگ قریب‌الوقوع
۱۱۴	واکنش‌های سوگ غیرطبیعی و مرضی
۱۱۴	تدابیر درمانی در واکنش سوگ
۱۱۴	عوامل تاثیرگذار بر سوگ و مردن
۱۱۴	ملاحظات نموی
۱۱۴	خانواده
۱۱۴	عوامل اجتماعی - اقتصادی
۱۱۵	تأثیرات فرهنگی
۱۱۵	تأثیرات مذهبی
۱۱۵	علت مرگ
۱۱۶	پرستاران به عنوان یک الگو
۱۱۶	فرآیند پرستاری سوگ در بیماران در حال مرگ و خانواده آنها
۱۱۶	بررسی
۱۱۶	تشخیص
۱۱۶	شناسایی پیامدها و برنامه ریزی
۱۱۷	اجرا
۱۱۷	توسعه ارتباط اعتمادآميز بين پرستار و بیمار
۱۱۷	آموزش مراقبت از خود و ارتقاء اعتماد به نفس
۱۱۸	برآوردن نیازهای بیمار در حال مرگ
۱۱۹	مراقبت بعد از مرگ
۱۲۱	فهرست منابع
۱۲۳	واژه‌نامه
۱۲۹	واژه‌یاب

پیش‌گفتار

یک چند به کودکی استاد شدیم یک چند به استادی خود شاد شدیم
پایان سخن شنو که ما را چه رسید از خاک برآمدیم و بر باد شدیم
(خیام)

خواننده، سعادت‌ی ارزانی فرما تا پیوسته عشق به حرفه‌ام مرا رهبری کند.
پروردگارا! روح مرا از تمایلات نفسانی دور نگاه‌دار و اینک که سر تسلیم به
ارادوس می‌انگیزم، توفیقم عنایت فرما تا برای افراد جامعه منشاء
خدمت و نیکی باشم.
شکل‌گیری و پدید آمدن این کتاب بر اساس نیاز دانشجویان کارشناسی ارشد
پرستاری است و در کتاب طبق سرفصل شورای عالی برنامه‌ریزی مربوط به
درس «مفاهیم و نظریه‌های پرستاری» تهیه و تنظیم شده است. سعی گردیده
محتوا بر اساس نیاز دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری باشد، با این وصف کتاب
خالی از نقص نیست و امید است که نظر طرآن محترم برای رفع این نقایص، از
بذل عنایت و یاری دریغ نفرمایند.

و من الله توفیق
ثریا قدکیور